

Studieplan

Bachelor

Barnehagelærerutdanning

Heltid

Studieplanen gjelder for studentkull 2014-2017

Godkjent av styret 18. april 2013

Gjeldende fra høst 2014

Revidert februar 2015

Planen bygger på nasjonal forskrift for rammeplan for barnehagelærerutdanningen fastsatt 4. juni 2012 av Kunnskapsdepartementet

Navn	Barnehagelærerutdanning
Nynorsk navn	Barnehagelærerutdanning
Engelsk navn	Early Childhood Teacher Education
Studiepoeng	180
Heltid / deltid	Heltid
Type studium	Bachelorgrad
Antall semester	6
Startsemester	Høst 2014
Kostnader	
Opptak	Samordna Opptak
Faglige kontaktpersoner	Studieprogramleder - Jon Olaf Berg
Gjelder for studentkull	2014 – 2017
Godkjenning av studieplanen	DMMHs styre april 2013.
Sist revidert	02.03.16, av studieprogramleder Jon Olaf Berg (gjelder emnebeskrivelser 3. studieår)

Om studieprogrammet

Denne studieplanen er utarbeidet i tråd med lov om Universiteter og Høgskoler av 1. april 2005 og Forskrift om Rammeplan for barnehagelærerutdanning av 2012. I følge forskriftens formålsparagraf skal forskriften/rammeplanen ”... sikre at institusjonene tilbyr integrert, profesjonsrettet og forskningsbasert barnehagelærerutdanning med høy faglig kvalitet og at det legges til rette for et forpliktende samspill mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt”.

Barnehagelærerutdanning ved DMMH er en 3-årig profesjonsutdanning på bachelornivå. Gjennom utdanningen skal studentene tilegne seg kunnskaper og ferdigheter som kvalifiserer for utøvelse av barnehagelæreryrket i et samfunn preget av mangfold og endring.

Å arbeide som barnehagelærer innebærer å planlegge, gjennomføre og reflektere over pedagogisk arbeid i barnehagen, samt kunne lede og veilede medarbeidere. Barnehagens pedagogikk handler om å legge til rette for at alle barn kan oppleve å leke, undre seg og lære, ut fra sine egne forutsetninger.

Barnehagelærerutdanningen danner grunnlag for opptak til forskjellige mastergradsutdanninger. DMMH tilbyr flere emner som kan inngå i mastergradsprogram ved NTNU, for eksempel i pedagogikk (førskolepedagogikk og spesialpedagogikk).

Målgruppe

Målgruppen er studenter som vil arbeide som barnehagelærere i barnehagen, eller annen relevant pedagogisk eller administrativ virksomhet for eller med barn i barnehagealder.

Opptak og rangering

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse. For opptak med grunnlag i realkompetanse kreves minst fem års yrkeserfaring.

Rangering

Rangering foregår etter forskrift om opptak til høyere utdanning, jf. kapittel 7.

Øvrige krav

Politiattest

Politiattest er spesifikt knyttet til praksisdelen av utdanningen, men kreves allerede ved opptak. Studenter skal levere politiattest ved studiestart og senest innen 14 dager etter studiestart. Studenter som unnlater å levere politiattest tildes ikke praksisplass. Hvis studiet varer lengre enn tre år, kan studenten bli bedt om å levere inn en ny politiattest. Det vises til forskrift om opptak til høyere utdanning kapittel 6.

Tuberkulin

Studenter får utlevert skjema for tuberkulinstatus ved oppstart av studiet. Dette leveres ferdig utfylt innen 15. september. Mer informasjon om krav finnes i forskrift om tuberkulosekontroll og på folkeinstuttets hjemmesider www.fhi.no/eway/.

Taushetsplikt

Studenter ved DMMH er underlagt taushetsplikt, jf forvaltningsloven § 13 og universitets og høyskoleloven § 4-6. Gjennom å godta sin utdanningsplan del 1, gir studentene en bekreftelse på at de har lest og forstått innholdet i denne paragrafen, samt at de samtykker i å overholde kravet om taushetsplikt.

Generell studieinformasjon

Det skjer stadige endringer som påvirker studenters studiehverdag, og studentene ved DMMH har selv ansvar for å holde seg oppdatert. Viktige informasjonskanaler er DMMHs nettsider, StudentWeb og itslearning.

Videre forventes det at studenter benytter sin studentmail.

Studieplanen er det mest sentrale informasjonsdokumentet for alle som er tatt opp på barnehagelærerutdanningen og alle studenter er forpliktet til å gjøre seg godt kjent med studieplanen for sitt studieprogram.

Studieprogrammets nivå, varighet og omfang

Barnehagelærerutdanningen er en treårig heltids-utdanning på 180 studiepoeng.

Omfang og arbeidsbelastning

Utdanningen forutsetter aktiv studentdeltagelse. Studentene må regne med å arbeide ca 40 timer i uken med studiene, inkludert forelesninger, selvstudium og praksis.

Læringsutbytte (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse)

Etter fullført barnehagelærerutdanning skal en utdannet barnehagelærer ha følgende generelle *læringsutbytte* definert som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse, som grunnlag for pedagogisk arbeid i barnehagen og videre kompetanseutvikling og utdanning på mastergradsnivå.

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om barnehager i Norge, herunder barnehagens egenart, historie, samfunnsmandat, lovgrunnlag og styringsdokumenter.
- har bred kunnskap i pedagogikk og i barnehagens fagområder, om ledelse og tilrettelegging av pedagogisk arbeid og om barns lek og læringsprosesser.
- har bred kunnskap om hvordan barns danning foregår, om moderne barndom, barnekultur, barns ulike oppvekstvilkår, bakgrunn og utvikling i et samfunn preget av språklig, sosialt, religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold.
- har bred kunnskap om barns språkutvikling, flerspråklighet, sosiale, fysiske og skapende utvikling og gryende digitale, lese-, skrive- og matematikkferdigheter.
- har bred kunnskap om barns rettigheter og om hva som kjennetegner et inkluderende, likestilt, helsefremmende og lærende barnehagemiljø.
- kjenner til nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid med relevans for barnehagelærerprofesjonen og kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet.
- har kunnskap om samiske forhold og samiske barns rettigheter i tråd med lov om barnehager og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bruke sin faglighet og relevante resultater fra FoU til å lede og tilrettelegge for barns lek, undring, læring, og utvikling og til å begrunne sine valg.
- kan vurdere, stimulere og støtte ulike barns allsidige utvikling i samarbeid med hjemmet og andre relevante instanser.
- kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek, læring og formidling.
- kan vurdere, stimulere og støtte barns ulike evner, og ta hensyn til barns ulike bakgrunn og forutsetninger.
- kan fremme kreative prosesser og kultur- og naturopplevelser, med fokus på barns skapende aktivitet, helhetlige læring og opplevelse av mestring.
- kan anvende relevante faglige verktøy, strategier og uttrykksformer i egne læringsprosesser, i pedagogisk arbeid, i samhandling med hjemmet og relevante eksterne instanser.
- kan identifisere særskilte behov hos enkeltbarn, og på bakgrunn av faglige vurderinger raskt iverksette tiltak.
- kan lede og veilede medarbeidere, reflektere kritisk over egen praksis og justere denne under veiledning.
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling.

Generell kompetanse

Kandidaten:

- har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger, særlig knyttet til ansvar, respekt og maktperspektiver.
- kan planlegge, lede, gjennomføre, dokumentere, og reflektere over pedagogisk arbeid knyttet til barnehagens innhold og oppgaver i tråd med etiske krav og retningslinjer, og med utgangspunkt i forsknings- og erfaringsbasert kunnskap.
- mestrer norsk språk, både bokmål og nynorsk, på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng.
- kan trekke globale, nasjonale, regionale, lokale og flerkulturelle perspektiver, preget av respekt og toleranse, inn i barnehagens arbeid.

- har endrings- og utviklingskompetanse, kan lede pedagogisk utviklingsarbeid og bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser for fremtidens barnehage.
- kan formidle sentralt fagstoff muntlig og skriftlig, kan delta i faglige diskusjoner innenfor utdanningens ulike fagområder og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre.

Organisering av barnehagelærerutdanningen - hovedmodellen

Barnehagelærerutdanningen er bygd opp som et tverrfaglig profesjonsstudium, der innholdet er organisert i 6 tverrfaglige kunnskapsområder, samt et *fordypningsstudium* og arbeid med en *bacheloroppgave* knyttet til fordypningen. Grunnlaget for de ulike delene av utdanningen finnes blant annet i følgende ti lærerutdanningsfag¹: drama, forming (nå kunst og håndverk), musikk, norsk, religion, livssyn og etikk (RLE), samfunnsfag, fysisk fostring, naturfag med miljølære, matematikk, og pedagogikk. Blant disse fagene er pedagogikk et sentralt og sammenbindende fag, som har et særlig ansvar for utdanningens progresjon og profesjonsinnretning.

Utdanningen er organisert ved at de 6 tverrfaglige kunnskapsområdene er fordelt på de tre studieårene. Alle kunnskapsområdene går gjennom et helt studieår. Før 3. studieår skal studentene ha valgt/søkt en av de *fordypningsenheter* som høyskolen tilbyr det aktuelle året. I vårsemesteret i 3. studieår skal studentene i tillegg gjennomføre arbeid med, og skrive en individuell bacheloroppgave.

Organisering av studieløpet

Studieår	Kunnskapsområde/emne	Omfang	Undervisning	Pedagogikk
1.	BHBUL1000 Barns utvikling, lek og læring	27sp	Høst & Vår	Integrert i kunnskapsområdene
	BHKKK1010 Kunst, kultur og kreativitet	33 sp	Høst & Vår	
	BHPRA100 Praksis 1. studieår	35 dager	Høst & Vår	
2.	BHNHB2030 Natur, helse og bevegelse	20 sp	Høst & Vår	
	BHSTM2040 Språk, tekst og matematikk	20 sp	Høst & Vår	
	BHSRL2020 Samfunn, religion, livssyn og etikk	20 sp	Høst & Vår	
	BHPRA200 Praksis i barnehage	35 dager	Vår	
	BHPRA210 Praksis med fokus på overgangen barnehage/skole	5 dager	Vår	
3.	BHLSU3050 Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid	15 sp	Høst & Vår (jan)	
	Fordypning <i>Velges fra fordypningsemnene beskrevet i egne studieplaner.</i>	30 sp	Høst & Vår	
	BHBAC39x0 Bacheloroppgave	15 sp	Vår	
	BHPRA300 Praksis i barnehage	25 dager	Høst	

¹ Begrepet *lærerutdanningsfag* refererer til at disse fagene i førskolelærerutdanningen etter rammeplan av 2003 var obligatoriske fag, som det ble gitt vitnemålsskarakterer i.

Fordypninger

I tredje studieår inngår en valgbar fordypning med et omfang på 30 studiepoeng, og som går over hele studieåret. Studentene kan velge mellom de ulike fordypningsenhetene som tilbys det aktuelle studieåret, og prosedyren for søknad og opptak til de ulike fordypningene foregår i siste del av andre studieår. Fordypningstemaene vil ta utgangspunkt i kunnskapsområdene i studiet for øvrig, og i barnehagens utvikling og relevant forsknings- og utviklingsarbeid. For nærmere informasjon om og oversikt over de konkrete fordypningene som tilbys for hvert år, vises det til nettsidenes presentasjon av studieplanene. (<http://dmmh.no/studier>)

Bacheloroppgaven

I tredje studieår inngår også en bacheloroppgave med et omfang på 15 studiepoeng. Denne skal være profesjonsrettet og gi studentene kompetanse i systematisk og selvstendig faglig arbeid. Tematisk skal bacheloroppgaven forankres i den fordypningsenheten studenten har valgt.

Progresjonskrav

Det stilles krav om progresjon i studiet. Studenter kan ikke begynne på neste studieår før foregående studieårs praksis er bestått. En student kan ikke fortsette påfølgende studieår hvis hun/han mangler 30 studiepoeng eller mer av normal studieprogresjon. (jfr forskrift om studier ved DMMH, § 3-4, pkt 1 og 2).

Praksisstudier

Det vises til Praksishåndboka, *Retningslinjer for praksisopplæring i barnehagelærerutdanningen* ved DMMH og emnebeskrivelsene for utfyllende informasjon som beskriver gjennomføring og vurdering av praksis. Det kreves at samtlige studenter setter seg nøye inn i disse dokumentene.

Barnehagelærerutdanningen er en profesjonsutdanning der teori og praksis er to likeverdige kunnskapskilder som må sees i sammenheng. Praksisopplæringen inngår som en integrert del av alle kunnskapsområder, samt fordypningen. Alle deler av utdanningen skal forberede studenten på barnehagelærerens oppgaver, og det legges vekt på et nært samarbeid mellom praksisbarnehagene, studentene og lærerne ved høghskolen.

I løpet av tre studieår skal studentene gjennomføre 100 dager (svarer til 20 uker) veiledet praksis, hovedsakelig i barnehage. Se følgende oversikt:

Studieår/semester	Praksisform og omfang
Første studieår - høst	10 dager i barnehage
Første studieår - vår	25 dager i barnehage
Andre studieår - vår	35 dager i barnehage + 5 dager med fokus på overgangen barnehage-skole
Tredje studieår - høst	25 dager i barnehage

Praksisperiodene i hvert studieår er integrert med kunnskapsområdene. Det vil si at studentenes læringsutbytte fra et studieårs praksisperiode(r), henger sammen med læringsutbytte for

kunnskapsområdene som er lagt til studieåret. Studenter skal ha praksisperioder der de får erfaring i arbeid med barn i ulike aldersgrupper og på forskjellige barnehager.

Overordnet læringsutbytte for praksis

Etter gjennomførte 100 dager i ulike praksisperioder har kandidaten følgende kunnskap, ferdighet og kompetanse:

- har kunnskap om teorier og arbeidsformer knyttet til de ulike kunnskapsområdene og har evne til å anvende dette i arbeid med barn
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere pedagogisk arbeid på grunnlag av didaktiske forutsetninger
- kan bidra til et omsorgs- og læringsmiljø preget av samspill, varme, kreativitet, glede og humor, og opplevelse av mestring for barn og voksne
- kan bidra til et nært samarbeid mellom barnehage, hjem og andre samarbeidspartnere
- har kunnskap om og ferdigheter i ledelse, kommunikasjon, samarbeid og pedagogisk veiledning
- kan medvirke til utvikling av barnehagen som en lærende organisasjon
- kan reflektere over:
 - barnehagens og skolens verdigrunnlag
 - egne verdier, holdninger og væremåte
 - etiske utfordringer i barnehagelæreryrket
- har evne til kontakt og samspill med barn, ansatte og foreldre/foresatte
- ser sammenheng mellom teori og praksis
- kan bruke faglitteratur og relevant teori i alle arbeidsoppgaver

Det overordnede læringsutbyttet gjelder for praksis i alle tre studieår, men vektleggingen vil avhenge av hvor studenten befinner seg i det treårige studieløpet:

I 1. studieårs praksis er samspillet med enkeltbarnet og barn i gruppe mest sentralt. Studenten skal kunne se seg selv i denne samhandlingsprosessen og være en bevisst rollemodell.

I 2. studieår er studentens evne til ledelse, samarbeid og kommunikasjon det mest sentrale. I 2. studieår kreves det at studenten innehar «kompetansekravene» fra 1. studieår

I 2. studieår skal studenten også ha 5 dagers praksis som sikter mot å gi kunnskap og innsikt i hvordan overgangen mellom barnehage og skole kan gjennomføres på best mulig måte.

I 3. studieår skal studenten foruten å ha ledelseskompetanse også ha et samfunnsperspektiv på egen yrkesrolle. I 3. studieår kreves det at studenten innehar «kompetansekravene» fra 1. og 2. studieår

Formelle retningslinjer for praksis

Praksis skal sikre heilskap og samanheng mellom studia til studentane på utdanningsinstitusjonen, i praksisfeltet og i vekslinga mellom dei ulike læringsarenaene. Forskrifta slår fast at praksis skal vere integrert i alle kunnskapsområda og i fordjupinga. I programplanane skal læringsutbytteformuleringane styre mål, innhald og arbeidsmåtar i praksis. Institusjonen skal syte for at studentane sine erfaringar og problemstillingar frå barnehagen blir integrerte med teoretiske og faglege perspektiv i dei einiskilde kunnskapsområda. Dette skal bidra til å gje studentane både eit erfarings- og eit forskingsbasert grunnlag for yrkesutøvinga. Heilskap og samanheng i utdanninga føreset at faglærarar, pedagogikk lærarar, praksislærarar, barnehageleiarar og studentar deltek i utvikling, gjennomføring og vurdering av praksis.» (Nasjonale retningslinjer for rammeplan for barnehagelærerutdanning, s. 8)

Studentene skal gjennom praksis få erfaringer med ulike sider av barnehagelæreryrket. Studentene skal gjennom praksisperiodene møte et barnehagefelt som er preget av endring, mangfold og kompleksitet.

Veiledning i praksis

Veiledning med praksisveiledere før praksis

Veiledning med praksisveiledere før praksis foregår i 1. studieår som individuelle samtaler med studentene, mens i 2. og 3. år foregår denne veiledningen som gruppevisе samtaler med studentene. Gjennom førveiledningen veiledes studenten til å reflektere over og formulere sitt pedagogiske grunnsyn, personlige og faglige mål og eventuelt andre veiledningsgrunnlag. Studenten forbereder seg til denne veiledningen med å skrive et veiledningsgrunnlag, knyttet til praksiskontrakten.

Møte mellom studenter, lærere og praksislærere før praksis

Møter før praksis ved DMMH avholdes i forkant av praksisperioden. Vanligvis vil dette være det første møtet mellom student og praksislærer. Disse møtene er obligatoriske både for studenter og for praksislærere. Klasse teamet som er tilknyttet klassen er ansvarlige for praksismøtene. Møtene kan ha forskjellig innhold og møtестruktur. Enkelte møter organiseres med studenter og praksislærere, eller bare for praksislærere.

Møte mellom praksislærer og student i praksisbarnehagen

Andre møte mellom praksislærer og student foregår i praksisbarnehagen. Under møtet fortsettes utformingen av praksiskontrakten. Praksislærer er ansvarlig for møtet.

Veiledning i barnehagen

Praksis skal være veiledet, vurdert og variert. Veiledning er en faglig drøfting eller samtale mellom praksislærer og student som kan være problemavklarende, utforskende og handlingsutviklende. Veiledning i praksis gis i tilknytning til planlegging av organiserte og daglige aktiviteter. Andre relevante temaer kan også tas opp. Praksislærer støtter studenten i å øke bevissthet om begrunnelser for og konsekvenser av egne handlinger.

Studenten skal ha 2 timer veiledning per uke. Veiledning kan foregå på ulike måter; ved individuelle samtaler med studenten, felles veiledning med to studenter eller som veiledning av en gruppe studenter i en praksisbarnehage. Når praksislærer har to studenter samtidig kan en veiledningstime være felles, i tillegg skal hver student ha en veiledningstime. Det forutsettes også at det foregår veiledende samtaler under det daglige arbeidet mellom praksislærer og student. Denne type veiledning vil inngå som en naturlig del av samarbeidet mellom student og praksislærer.

Veiledningsgrunnlag

Det kreves at studentene og praksislærerne er godt forberedt til veiledningssamtalene. Studentene skal alltid levere inn skriftlig veiledningsgrunnlag i forkant av veiledningstiden. Dette må leveres til praksislærer minst en virkedag før planlagt veiledning. Det skriftlige veiledningsgrunnlaget er et arbeidsredskap for praksislærer og student. Det er et hjelpemiddel for å planlegge og forstå didaktisk arbeid. Det kan brukes i forhold til praksisoppgavene og i forhold til annet arbeid i barnehagen. Ved å ta utgangspunkt i studentenes på forhånd innleverte veiledningsgrunnlag, skal praksislærere hjelpe studentene til å reflektere over egne og andres planer og handlinger.

Praksisveileder i barnehagen

Sammen med student forbereder praksislærer møte/veiledning med praksisveileder i barnehagen. Både praksislærer og student skal delta på og ha ansvar for møtet. Innholdet på møtet skal være knyttet opp mot studentens praksisoppgaver og deltakelse på avdelingen/basen sammen med studenten. Student melder saker til møtet til praksisveileder minst to virkedager før det skal finne sted.

Faglærer i barnehagen

Sammen med student forbereder praksislærer møte/veiledning med faglærer i barnehagen. Innholdet skal omhandle spørsmål som er knyttet til det aktuelle kunnskapsområdet/faget. Student melder saker til faglærer minst to virkedager før besøket i barnehagen.

Veiledning etter praksis med praksisveileder

1. studieår: Gruppevis samtaler med studentene etter praksis
2. studieår: Gruppevis samtaler med studentene etter praksis
3. studieår: Individuelle samtaler med studentene etter praksis

I veiledning etter praksis veiledes studenten til å reflektere over erfaringer i praksisperioden sett i forhold til sitt pedagogiske grunnsyn, personlige og faglige mål og eventuelt andre veiledningsgrunnlag. Studenten forbereder seg til denne veiledningen med å skrive et veiledningsgrunnlag.

Praksiskontrakt

Praksiskontrakten er en skriftlig avtale mellom praksislærer og student, som skal brukes aktivt i praksisperioden. I 1. og 2. studieår sender studenten en kopi til praksisveileder som en orientering før veiledningen med praksisveileder i barnehagen.

Obligatorisk tilstedeværelse i praksis

Det er krav om 100 % tilstedeværelse i praksis.

Fravær skal meldes til praksislærer og skal dokumenteres gjennom egenmelding. Se eget skjema, «Egenmelding for studenter i praksis» på dmmh.no. Dette skal legges ved sluttvurderingen for praksis. Aksepterte fraværsårsaker er egen eller egne barns sykdom, og andre velferdsgrunner. Dersom studenten får sammenhengende fravær ut over tre dager må dette dokumenteres ved legeattest/sykmelding. Slik dokumentasjon skal sendes praksiskontoret umiddelbart.

Praksislærer fører protokoll over fraværsdager og -timer på praksisstedet. Alt fravær må tas igjen på undervisningsfrie dager, så fort dette lar seg gjøre. Dette organiseres mellom student og praksissted, og føres på eget skjema som legges ved sluttvurderingen. Ved fravær over 20 % i en praksisperiode

vurderer praksiskontoret sammen med praksislærer og praksisveileder om studenten skal ha tilleggspolis eller om hele praksisperioden må tas på nytt.

Vurdering i praksis

Praksisperiodene skal vurderes skriftlig til bestått/ikke bestått i henhold til forventet læringsutbytte og vurderingskriterier for gjeldende studieår. Med vurdering menes først og fremst at praksislærer gir studenten løpende tilbakemeldinger. I tillegg skal studenten ha midtveis- og sluttvurdering etter gjeldende retningslinjer (se *Retningslinjer for grunnopplæring i praksis ved DMMH*).

Kriteriene for vurdering er:

- Vurderingskriterier for alle tre studieår:
 - Studentens evne til kontakt og samspill med barn
 - Studentens forberedelse til praksis (jfr. praksiskontrakt)
 - Studentens møte med utfordringer
 - Studentens ansvar for egen læring
 - Studentens evne til selvurdering
 - Studentens evne til utprøving av egne ideer og kreativ problemløsning
 - Studentens ansvarlighet i forhold til fremmøte, avtaler, arbeidsoppgaver og samarbeid

Læringsutbyttebeskrivelser for hvert studieår er nærmere beskrevet i emnebeskrivelsene for praksis 1., 2. og 3. studieår. Praksisrapporten utgjør også en del av vurderingen.

Praksisrapport

Studenten skriver med utgangspunkt i læringsutbytte for praksisperioden en praksisrapport. Studenten leverer praksisrapporten til praksislærer 2 virkedager etter avsluttet praksis. Rapporten leveres samtidig på itslearning til praksisveileder. Styrer, praksislærer og praksisveileder har ansvar for å vurdere praksisrapporten. Dersom rapporten vurderes til ikke å kunne godkjennes, får studenten 5 virkedager til å forbedre den. Om praksisrapport ikke er levert innen fastsatt innleveringsfrist, regnes dette som et forsøk. Studenter som har fått restpraksis grunnet gyldig fravær, vil få ny innleveringsfrist for praksisrapporten.

Praksisrapporten må være godkjent for at praksis i sin helhet kan vurderes til bestått.

Arbeids-, lærings- og vurderingsformer

Studentene skal ha medansvar og medinnflytelse i studiet. Egenaktivitet og selvstendig innsats kreves for å bli godt forberedt til samarbeid med barn, kolleger, foreldre og nærmiljøet både i studiet og i en livslang læringsprosess. I tillegg til forelesninger og annen lærerstyrt aktivitet må studentene ta ansvar for å tilegne seg innholdet i studiet gjennom egenstudier, arbeid i basisgrupper og arbeidskrav og mapper.

Arbeids- og læringsformer studentene vil møte er bl.a.:

- forelesninger, seminarer og gruppeøvelser
- praktiske øvelser og formidling
- skriving av fagtekster og bacheloroppgave
- diskusjons- og refleksjonsoppgaver med muntlig presentasjon

- observasjon
- feltstudier og prosjektarbeid
- veiledning og selvstudium
- praktisk arbeid i barnehage, og/eller i naturen
- ekskursjoner, overnattingsturer
- Internett som kunnskapskilde og kommunikasjonsmiddel
- bruk av nettbasert læringsplattform
- arbeid i grupper
- veiledet praksis

Både generelt/overordnet læringsutbytte og læringsutbytte knyttet til kunnskapsområder og fordypning (inkludert praksis), samt bacheloroppgave skal vurderes. Dvs at høgskolen gjennom ulike former for vurdering skal godtgjøre at studenten innehar de kunnskaper, ferdigheter og annen kompetanse som denne studieplanen har satt opp. Overordnede læringsutbytter er operasjonalisert i vurderingsordningene for kunnskapsområdene og fordypning.

Slik vurdering skjer ved at studentene gjennomfører *arbeidskrav, praksis og eksamen*.

Obligatorisk tilstedeværelse

Det er krav om obligatorisk tilstedeværelse i store deler av undervisningen. Krav om tilstedeværelse har sitt utgangspunkt i læringsutbytte for barnehagelærerutdanningen der læring utvikles gjennom samarbeid, utprøving og praktisk arbeid med medstudenter, barn og lærere. Krav til obligatorisk tilstedeværelse er nærmere beskrevet i Retningslinjer for tilstedeværelse i undervisningen ved DMMH.

Det stilles egne krav til tilstedeværelse for praksis.

Obligatoriske arbeidskrav

For å få adgang til eksamen må studenten ha oppfylt alle obligatoriske arbeidskrav som er knyttet til den aktuelle eksamen, jf. § 5-2, pkt 1d i forskrift om studier ved DMMH. Tap av eksamensrett kan i mange tilfelle medføre en forsinkelse i studiet. For nærmere informasjon om obligatoriske arbeidskrav, se den enkelte emnebeskrivelse. Arbeidskrav vurderes av faglærer til godkjent/ikke godkjent og det er fastsatt endelige frister for å få godkjent kravene og beholde eksamensretten.

Vurderingsordninger

Prøving og vurdering bygger på de prinsipper som går frem av nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanningen, fastsatt 4. juni 2012 av Kunnskapsdepartementet.

Eksamensformer vil variere og følgende benyttes hver for seg eller i kombinasjon: mappeseksamen, skriftlig eksamen, muntlig eksamen, praktisk eksamen (utstilling, forestilling, presentasjon), hjemmeeksamen, prosjektoppgave, bacheloroppgave m.v. Eksamen gjennomføres individuelt eller i gruppe. Det vises til DMMHs retningslinjer og forskrift om studentopptak, eksamen, vurdering av praksis ved DMMH. Karakteruttrykket er en gradert skala med fem trinn fra A-E for bestått og F for ikke bestått, eller bestått/ikke bestått.

Praksis vurderes etter skalaen bestått/ikke bestått.

For ytterligere informasjon om eksamen, sensorordninger og vilkår for å gå opp til ny eller utsatt eksamen, se forskrift om studentopptak, eksamen, vurdering av praksis ved DMMH.

Se mer om undervisnings-, arbeids- og læringsformer i emnebeskrivelsene.

Innpassing av studier

Eksamen eller prøve som ikke er avlagt som del av barnehagelærerutdanningen, kan gi grunnlag for fritak fra deler av studieplanen, jf. § 3-5 i lov om universiteter og høyskoler. Utdanning som kan gi grunnlag for fritak, må inneholde pedagogikk og praksisopplæring, og må være fag/studier som har relevans for arbeidet som barnehagelærer.

Det kan gis fritak fra prøve i en av målformene for studenter som ikke har vurdering i begge målformer i norsk fra videregående opplæring. Tilsvarende fritaksregler gjelder for utenlandske studenter som ikke har videregående opplæring fra Norge. Fritaket skal føres på vitnemålet.

Studenter som planlegger å fullføre barnehagelærerutdanningen med innpassing fra annen institusjon, kan få råd og veiledning om slike valg av studieveilederne ved DMMH, samt hvilke krav som stilles til slike søknader.

Søknad om overflytting

I følge nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanningen (KD 2012) kan studenter søke overgang fra ett studiested til et annet etter andre studieår. Det forutsetter at det er ledig plass på studiet og samsvar mellom studieplanen ved DMMH og den eksterne institusjonens studieplan. Det vises for øvrig til forskrift om studentopptak, eksamen og vurdering av praksis ved DMMH § 8.

Krav om skikkethet

Skikkethet er regulert av forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning, fastsatt av Kunnskapsdepartementet, 30.06.2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10 sjettede ledd.

DMMH skal vurdere om barnehagelærerstudenten er skikket for barnehagelæreryrket. Vurderingen foregår gjennom hele studiet og omfatter faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger.

Både medstudenter, praksislærere og ansatte i praksisbarnehager har et ansvar i denne sammenheng. Studenter som viser svakhet i forhold til å mestre yrket, må så tidlig som mulig i utdanningen få informasjon om dette.

Alle involverte parter er forpliktet til å melde fra dersom de er bekymret for studenter i forhold til skikkethetsvurdering. Slik bekymring meldes til institusjonsansvarlig for skikkethets saker.

Internasjonalisering

DMMH har etablert et nært samarbeid med flere institusjoner i Europa (ERASMUS) og andre land (bilaterale avtaler). Studentene ved barnehagelærerutdanningen kan søke om å ta et studieopphold i utlandet ved en av våre partnerinstitusjoner eller annen godkjent utdanningsinstitusjon i utlandet i løpet av tredje studieår. Et slikt studieopphold i utlandet betinger at man søker og blir tatt opp på *fordypningen Arbeid med barn i et internasjonalt perspektiv (30 stp)*. For nærmere informasjon om dette studiet, henvises det til studieplanen for fordypningen på DMMHs nettsider.

Delstudier i utlandet skal være forhåndsgodkjent

Kvalifikasjon/vitnemål

Det utstedes vitnemål for fullført utdanning. Sammen med vitnemålet utstedes *Diploma Supplement*. Av vitnemålet fremgår blant annet kandidatens læringsutbytte, grunnlag for vitnemål, samt innpasset utdanning. Vitnemålet er utformet etter felles nasjonal mal for norske vitnemål og vitnemålstillegg. For at en institusjon skal kunne tildele en grad eller utstede vitnemål for fullført utdanning, må minst 60 av studiepoengene som skal inngå i beregningsgrunnlaget, være avlagt ved høyskolen.

Pensum

Oversikt over pensum til de ulike emner finnes på <http://dmmh.no/studier>. Det tas forbehold om endringer i pensum.

Overgangsordninger

Studenter i barnehagelærerutdanningen følger det studieprogram som DMMH til enhver tid setter opp for utdanningen. Alle planer for det enkelte emne innenfor studieprogrammet vil være gjenstand for en årlig revisjon og slike endringer kunngjøres før studiestart. Det vil ikke bli foretatt endringer i studieplanen i løpet av studieåret, men ved revisjon kan studenter påregne endringer.

EMNEBESKRIVELSER 1. STUDIEÅR

Emnekode	BHBUL1000
Emnenavn	Barns utvikling, lek og læring Barns utvikling, leik og læring Children's Development, Play and Learning
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	27 sp
Undervisningssemester	Høst og vår (1. studieår)
Undervisnings – og eksamensspråk	Norsk
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og progresjonskrav i studieplan for barnehagelærerutdanningen.
Emneinnhold	<p>Kunnskapsområdet skal gi studentene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse til å kunne legge til rette for og lede lek, læring og dannelsesprosesser i barnehagen. Kunnskaper om og evne til kritisk vurdering av teorier og forskning om barns utvikling på ulike områder i et samfunn preget av mangfold, endring og kompleksitet er grunnleggende kompetanse for barnehagelærere.</p> <p>Kunnskapsområdet bygger på et syn på barn og et verdigrunnlag som framhever barns rett til å bli hørt, sett og inkludert i fellesskapet, og til å påvirke og medvirke i egen læring og utvikling. I en helhetlig forståelse av barns utvikling, læring og dannelse framheves leken som en grunnleggende livs- og læringsform både ut fra dens egenverdi og som grunnlag for allsidig utvikling.</p> <p>Kunnskapsområdet bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene pedagogikk, naturfag, fysisk fostring, norsk, og religion, livssyn og etikk (RLE).</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskapsområdet <i>Barns utvikling, lek og læring</i> består av fire overordnede tema, med hver sine læringsutbyttebeskrivelser.</p> <p>1. Tema: Barn i utvikling, lek og læring <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om ulike teorier og forskning om barns utvikling, lek, læring og dannelse – har kunnskap om de yngste barna i barnehagen sin væremåte, og om deres omsorgs-, leke- og læringsbehov – har kunnskap om og kan støtte alle barn i deres utvikling med utgangspunkt i deres særegne behov og læringsmuligheter – har kunnskap om leken som fenomen i barndommen og som arena for læring, vennskap og samspill mellom barn. <p>2. Barnehagens pedagogikk i idéhistorisk perspektiv</p>

	<p><i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om og innsikt i ulike forståelser av barn og barndom, i fortid og nåtid – kan tilrettelegge og reflektere over barnehagens innhold på en måte som inkluderer barns erfaringer, interesser og rett til medvirkning – har kjennskap til syn på barn og barndom i samisk kultur og tradisjon <p>3. Profesjonelle og etiske utfordringer</p> <p><i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kan analysere og reflektere kritisk over profesjonelle og etiske utfordringer knyttet til pedagogisk arbeid med barn – kan reflektere faglig og etisk over hva demokrati, likeverd og likestilling innebærer i møte med barnet i barnehagen – har kunnskap om og ferdigheter i kommunikasjon og samarbeid med medarbeidere og foresatte – har kunnskap om og ferdigheter i kommunikasjon, samspill og lek med barn – kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn, preget av vilje til innlevelse og anerkjennelse, og framstå som en bevisst rollemodell – kan utøve profesjonelt skjønn gjennom å anvende faglig kompetanse på praktiske og teoretiske problemstillinger <p>4. Pedagogisk arbeid i barnehagen</p> <p><i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om og ferdigheter i observasjon og pedagogisk dokumentasjon – har kunnskap om og ferdigheter i didaktisk tilrettelegging for barns leke- og læringsprosesser – kan lede pedagogiske prosesser og støtte barn i deres nysgjerrighet, eksperimentering, undring og skapende uttrykk – kan analysere og reflektere over sosialt og kulturelt mangfold i pedagogisk arbeid – har kunnskap om ulike digitale verktøy og ferdigheter i å bruke dem kreativt og kritisk i pedagogisk arbeid
Arbeidsformer – og læringsaktiviteter	Se «arbeids-, lærings- og vurderingsformer», s 10
Obligatoriske arbeidskrav	<p>Følgende arbeidskrav må være gjennomført og godkjent før man kan framstille seg til eksamen:</p> <p>Arbeidskrav 1: Barndomsminner og barndomsforståelse. Individuelt forarbeid, gruppevis framlegg. (Tema 2)</p>

		<p>Arbeidskrav 2: Kommunikasjon og samarbeid. Gruppearbeid med framlegg. (Tema 3)</p> <p>Arbeidskrav 3: Observasjon av barns motorikk, utføres under praksis. Leveres separat til faglærer i fysisk aktivitet for vurdering. Individuell, skriftlig oppgave (Tema 1 og 4)</p> <p>Arbeidskrav 4: Observasjon av barns språk (dialog barn – voksen), utføres under praksis. Leveres separat til faglærer i norsk for vurdering. Individuell, skriftlig oppgave (Tema 1 og 4)</p> <p>Arbeidskrav 5: Oppgave om barns eksperimentering og undring (natur og naturfenomener), utføres under praksis. Presenteres som poster. Vurderes av faglærer i naturfag. Individuell, skriftlig oppgave (Tema 1 og 4)</p> <p>Arbeidskrav 6: Religion, livssyn og danning. Individuell skriftlig kunnskapsprøve. (Tema 1 og 3).</p> <p>Arbeidskrav 7: Vårtur i naturen. (Deltaking i vårturen er et arbeidskrav i BULL. Arbeidskravet følges opp 2. studieår, under kunnskapsområdet Natur, helse og bevegelse, arbeidskrav 2: Gjennomført feltkurs med individuell, skriftlig oppgave (tema 1).)</p> <p>Arbeidskrav 8: Lek i barnehagen. (Tema 1, 3 og 4) Mappebidrag 1. Etter tilbakemelding og bearbeiding inngår mappebidraget i eksamensmappe.</p> <p>Arbeidskrav 9: Barns utvikling, mestring og læring i barnehagen. (Tema 1, 3 og 4) Mappebidrag 2. Etter tilbakemelding og bearbeiding inngår mappebidraget i eksamensmappe.</p> <p>Oppfylt krav om tilstedeværelse i undervisningen.</p>				
Vurderingsordning	Vektning	Omfang/varighet	Hjelpemidler	Karakter-skala	Sensur	Tid
Skriftlig individuell eksamen	40 %	6 timer	Ingen	A-F	Intern	Høst
Mappeeksamen, 2 individuelle mappebidrag	60 %	Se presiseringsinstruks	Alle	A-F	Intern og ekstern	Vår
Emneansvarlig		Mona Frønes				
Læremidler/Pensum		Pensum gjøres tilgjengelig på www.dmmh.no før studiestart.				
Vektingsreduksjon		BDBUL1000 (27 sp), BKBUL1000 (20 sp), BMBUL1000 (20 sp), BNBUL1000 (20 sp),				

Emnekode	BHKKK1010
Emnenavn	Kunst, kultur og kreativitet Kunst, kultur og kreativitet Art, Culture and Creativity
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	33 sp
Undervisningssemester	Høst og vår (1. studieår)

Undervisnings – og eksamensspråk	Norsk
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og progresjonskrav i studieplan for barnehagelærerutdanningen.
Emneinnhold	<p>Kunnskapsområdet skal kvalifisere studentene til å arbeide i barnehagen med å la barn møte et mangfold av kunst- og kulturuttrykk. Det skal fremme innsikt i hvordan barnehagen kan formidle kulturelle tradisjoner og estetiske opplevelser og gjennom dette inspirere barn i deres lek, læring og skapende virksomhet.</p> <p>Kunnskapsområdet vektlegger utvikling av studentenes estetiske oppmerksomhet, praktiske ferdigheter og skapende evner, samt innsikt i kunstfagenes muligheter og egenverdi og deres rolle som medierende redskap i andre kunnskapsområder.</p> <p>Kunnskapsområdet bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene musikk, drama, forming, norsk og pedagogikk.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskapsområdet Kunst, kultur og kreativitet består av fem overordnede tema, med hver sine læringsutbyttebeskrivelser:</p> <p>1. Møte med kunsten <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om ulike syn på kunst, kultur og kreative prosesser og innsikt i hvordan disse bidrar til barns opplevelser og uttrykksformer, læring og danning. <p>2. Ulike estetiske uttrykksformer <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kjenner til og kan anvende ulike redskaper, teknikker og materialer fra forskjellige håndverkstradisjoner, og kan utforske disse i samspill med barn – kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek og læring – har forståelse av utviklingsarbeid og forskning som forutsetning for å styrke det kunst- og kulturfaglige arbeidet i barnehagen <p>3. Undring, utforskning, skaperglede og lek <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kan strukturere og skape miljøer som inviterer barn til estetiske opplevelser, undring, utforskning, skaperglede og lek. – kan tilrettelegge for kunst- og kulturopplevelser som fremmer barns estetiske utvikling. – har kunnskap om kommunikasjons- og samspillteorier, identitet og uttrykk i arbeid med estetiske fagområder.

	<p>4. Kultur og kreative prosesser <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om barns musikalske utvikling, utvikling i formuttrykk og dramatisk lek, med vekt på musikalitet, bilde og skulptur, fortelling og formidling. – har kunnskap om og innsikt i barnekultur, kulturarv i flerkulturelle perspektiver, samiske kulturer, samt har forståelse for hvordan kultur påvirker barns ulike uttrykksformer. – ser barn som kompetente deltakere som kan medvirke i barnehagens kunst- og kulturarenaer <p>5. Kunstpedagogiske prosesser for og med barn <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i></p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har ferdigheter i å planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere kunstneriske og kunstpedagogiske prosesser med og for barn, tilpasset barns ulike forutsetninger – har innsikt i barnehagelærerens betydning som medskaper, deltaker og rollemodell i barns utforskning og uttrykk, og kjenner betydningen av og kan stimulere barns skaperglede og mestringsfølelse – kan utvise en bevisst følsomhet for og innlevelse i barns forskjelligartede estetiske uttrykksformer samt bidra til at barn får forståelse for hverandres kulturelle bakgrunn, kjønnsperspektiver og flerkulturelle perspektiver i skapende aktiviteter og kunst- og kulturformidling i barnehagen.
Arbeidsformer – og læringsaktiviteter	Se «arbeids-, lærings- og vurderingsformer», s 10
Obligatoriske arbeidskrav	<p>Følgende arbeidskrav må være gjennomført og godkjent før man kan framstille seg til eksamen (Se utfyllende beskrivelser av arbeidskravene i presiseringsinstruks):</p> <p>Arbeidskrav 1: Land Art prosjekt. Samlingsstund og individuelt skriftlig notat. (Tema 1 og 5)</p> <p>Arbeidskrav 2: Ekstern kunstløype med multimodal refleksjon. Arbeid individuelt og i grupper i klasserommet ut fra konsert, forestilling og utstilling. (Tema 1) [Individuelt Kunst- og håndverksarbeid inngår i praktisk individuell mappeeksamen.]</p> <p>Arbeidskrav 3: Individuelt akkompagnementskurs med sangrepertoar. (Tema 2)</p>

<p>Arbeidskrav 4: Fortelling. Individuell muntlig framføring. (Tema 2)</p> <p>Arbeidskrav 5: "De yngste": Improvisasjon, rytme og lek. Praktisk i gruppe, med barn. (Tema 3)</p> <p>Arbeidskrav 6: Rommet som den tredje pedagog. Presentasjon i gruppe, med utgangspunkt i kartlegging under praksis. (Tema 3)</p> <p>Arbeidskrav 7: Min bildebok. Skriftlig analyse og muntlig formidling av bildebok. 2 studenter sammen. (Tema 4)</p> <p>Arbeidskrav 8: Min bildebok. Individuell produksjon av bildebok med refleksjonsskriv. [Bildeboka inngår som ett av to Kunst- og håndverkarbeider i praktisk individuell mappeeksamen.] (Tema 4)</p> <p>Arbeidskrav 9: Min bildebok. Individuell analyse av barnetegning fra praksis. Presentasjon i gruppe. (Tema 4)</p> <p>Arbeidskrav 10: Teaterforestilling for barn. Gruppevis diskusjon og individuell skriftlig analyse av forestilling. (tema 4)</p> <p>Arbeidskrav 11: Musikkksamling under praksis. Individuelt skriftlig refleksjonsnotat.</p> <p>Oppfylt krav om tilstedeværelse i undervisningen.</p>						
Vurderings-ordning	Vekting	Omfang/ varighet	Hjelpe- midler	Karakterskala	Sensur	Tid
Mappeeksamen, 2 individuelle kunst- og håndverksarbeider med refleksjonsskriv	14 %	Se presiseringsinstruks		A-F	Intern og ekstern sensor	Vår
Praktisk gruppeeksamen (musikk og drama). Framføring for og med barnegruppe. Gruppekarakter	26 %	2 uker forberedelse, framføring 30 min		A-F	Intern og ekstern sensor	Vår
Skriftlig individuell hjemmeeksamen	60 %	3 dager	Alle	A-F	Intern	Vår
Emneansvarlig	Mari-Ann Letnes					
Læremidler/Pensum	Pensum gjøres tilgjengelig på www.dmmh.no før studiestart					
Vektingsreduksjoner	BDKKK1000 (33 sp), BKKKK1000 (20 sp), BMKKK (20 sp), BNKKK1000 (20 sp),					

PRAKSIS 1. STUDIEÅR

Emnekode	BHPRA100
Emnenavn	Praksis - 1. studieår Praksis - 1. studieår Practical Training - 1st Year
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	35 dager praksis i barnehage, fordelt på 10 dager i høstsemesteret og 25 dager i vårsemesteret
Undervisningssemester	Høst og vår
Eksamenssemester	Vår (1 måned etter fullført praksis)
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen. Følge undervisning i praksisforberedelser (se «Veiledning i praksis»).
Forventet læringsutbytte	<p>Studenten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kan være en omsorgsfull voksenperson med evne til lek og samspill med barn 2. har innsikt i hvordan barnehagen kan skape miljøer som inviterer barn til estetiske opplevelser, undring, utforskning, skaperglede og lek 3. har innsikt i didaktiske prosesser i barnehagen og kan planlegge ut fra didaktiske forutsetninger 4. har innsikt i hvordan praksisbarnehagen arbeider med rammeplanen 5. har forståelse for barns perspektiv, kompetanse og ulike væremåter gjennom å anvende ulike observasjonsmetoder i barnehagen 6. har evne til samarbeid og kommunikasjon med personalet og foresatte/foreldre 7. kan sette ord på og reflektere over eget pedagogisk grunnsyn knyttet til erfaringer fra praksis
Innhold og oppgaver	<p>I første studieårs praksis er samspillet med enkeltbarnet og barn i gruppe mest sentralt. Studenten skal kunne se seg selv i denne samhandlingsprosessen og være en bevisst rollemodell. (Nummer bak punktene viser til læringsutbytteformuleringer, over.)</p> <p>Første periode (10 dager høst) (utdyping og konkretisering av punktene i presiseringsinstruks):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praksiskontrakt påbegynnes - Kartlegging av barnehagens rom (LUB 2) - 2 praksisfortellinger (fokus på grunnsyn og hvordan grunnsyn påvirker våre handlinger) (LUB 1, 7) <p>Andre praksisperiode (25 dager vår) (utdyping og konkretisering av punktene i presiseringsinstruks):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praksiskontrakt ferdigstilles i løpet av 1. uke - Skrive 4 praksisfortellinger med vekt på refleksjon rundt eget samspill og lek med barn (LUB 1, 5) - Gjennomføre ulike observasjoner av ett barn (LUB 5)

	<ul style="list-style-type: none"> - Planlegge, gjennomføre/lede og vurdere 2 aktiviteter per uke; samlingsstund, musikkstund, tur, måltid, garderobe, utelek, innelek, temabasert arbeid, foreldresamarbeid (LUB 2, 3, 5, 6) (Noen oppgaver skal bearbejdes til arbeidskrav som skal leveres til faglærer ved høyskolen, dette arbeidet forutsettes ferdigstilt etter avsluttet praksis.) - Samtale med praksislærer om barnehagens arbeid med rammeplanen (LUB 4) - I veiledning, med bakgrunn i observasjoner av barnehagens rom og egne erfaringer, ha samtale med praksislærer om barnehagens arbeid med å skape miljøer som fremmer estetiske opplevelser, undring, utforskning, skaperglede og lek (LUB 2) <p>Pedagogisk grunnsyn skal synliggjøres i studentens refleksjoner i sammenheng med læringsutbyttene for praksisperioden, muntlig og skriftlig (LUB 7)</p> <p>Studenten skriver med utgangspunkt i de læringsutbyttene som er beskrevet i en egen mal en praksisrapport.</p>
Arbeidsformer – og læringsaktiviteter	Studenten skal være aktivt deltagende i barnehagen og samarbeide med personalet i sine praksisoppgaver.
Obligatoriske arbeidskrav	Praksis har obligatorisk deltagelse. Det kan maksimalt godkjennes fravær på inntil 10 %. Fraværet skal være dokumentert. (Se generell del, s.
Vurdering	<p>Det er en samlet vurdering av begge periodene i praksis. Første del av perioden melder praksislærer praksisveiledere om det er knyttet bekymring til studentens oppmøte, initiativ eller evne til kontakt med barn.</p> <p>Kriteriene for vurdering er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurderingskriterier for alle tre studieår: <ul style="list-style-type: none"> - Studentens evne til kontakt og samspill med barn - Studentens forberedelse til praksis (jfr. praksiskontrakt) - Studentens møte med utfordringer - Studentens ansvar for egen læring - Studentens evne til selvvrdering - Studentens evne til utprøving av egne ideer og kreativ problemløsning - Studentens ansvarlighet i forhold til fremmøte, avtaler, arbeidsoppgaver og samarbeid • Læringsutbyttebeskrivelse 1. studieår • Praksisrapport (praksisrapport vurderes til godkjent/ikke godkjent). Praksisrapporten må være godkjent for at praksis i sin helhet kan vurderes til bestått. Praksisrapporten skal leveres 2 virkedager etter fullført praksis. Ved ikke godkjent praksisrapport gis det mulighet til å levere en gang til. Dersom rapporten vurderes til ikke å kunne godkjennes, får studenten 5 virkedager til å forbedre den. Om praksisrapport ikke er levert innen fastsatt innleveringsfrist, regnes dette som et forsøk.

	Studenter som har fått restpraksis grunnet gyldig fravær, vil få ny innleveringsfrist for praksisrapporten.
Sensurordning	Karakter på gjennomført praksis settes av praksislærer, i samarbeid med barnehagens styrer og praksisveileder fra høgskolen.
Karakterskala	Bestått/ ikke bestått
Ny/utsatt vurdering	Ny/utsatt praksis gjennomføres normalt ved neste års praksisperiode.
Supplerende opplysninger	Alle praksisstudenter er forpliktet til å sette seg godt inn i praksishåndboken og Retningslinjer for praksisopplæringen ved DMMH.

EMNEBESKRIVELSER 2. STUDIEÅR

Emnekode	BHSRL2020
Emnenavn	Samfunn, religion, livssyn og etikk Samfunn, religion, livssyn og etikk Society, Religion, World Views and Ethics
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	20 sp
Undervisningssemester	Høst og vår (2. studieår)
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen.
Emneinnhold	<p>Kunnskapsområdet <i>Samfunn, religion, livssyn og etikk</i> sikter mot å gi studentene innsikt i hva barnehagens samfunnsmandat og særskilte verdigrunnlag innebærer i et flerkulturelt samfunn. Studentene vil bli utfordret på å reflektere etisk over samhandling med og ledelse av både barn og voksne med ulik bakgrunn og ulike forutsetninger.</p> <p>Kunnskapsområdet skal gi innsikt i barnehagens funksjon som kulturarena i et samfunn preget av mangfold, med bevissthet om at kultur utvikler seg i spennet mellom tradisjon og fornyelse. Det fokuseres på barns identitetsdanning og kunnskap man må ha for å kunne møte mennesker med ulik kulturell bakgrunn.</p> <p>Kunnskapsområdet skal også gi forståelse for og erfaringer med ledelse av voksne, og arbeid med å støtte barn med ulike forutsetninger, i samarbeid med foresatte og ulike instanser utenfor barnehagen. Fokus også på de yngste barna inngår i flere undervisningstema.</p> <p>Kunnskapsområdet bygger på lærerutdanningsfagene pedagogikk, religion, livssyn og etikk (RLE) og samfunnsfag.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskapsområdet <i>Samfunn, religion, livssyn og etikk</i> består av to hovedtema, med hver sine læringsutbyttebeskrivelser.</p> <p>1. Kultur og mangfold i barnehagen <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om kulturelt mangfold i det norske samfunnet, og hvordan barnehagen kan arbeide med mangfold og inkludering• har kunnskap om tro, kulturarv og etisk fundament i kristendom, sentrale religioner og sekulære livssyn.• kan møte barns undring og livsspørsmål på en støttende og stimulerende måte• har kunnskap om det samiske urfolkets og de nasjonale minoriteters kultur og rettigheter• har kunnskap om barnehages rolle som kulturarena• kan formidle kulturbærende fortellinger og tradisjoner• kjenner til sentrale høytider og merkedager og kan legge til rette for markering av disse i barnehagen <p>2: Demokrati og ledelse i barnehagen <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• har innsikt i og kan forholde seg reflektert til barnehagens samfunnsmandat og særskilte verdigrunnlag• har kunnskap om demokrati og ledelse, og om hvordan barnehagen kan utvikles

	<p>som en inkluderende og demokratisk arena, med fokus på barns medvirkning</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om pedagogisk ledelse og kan samarbeide med ansatte og foresatte i barnehagen • har kunnskap om og kan forholde seg reflektert til barnehagens samfunnsmandat og særskilte verdigrunnlag • kan reflektere faglig kritisk over egne verdier, holdninger og handlinger, og møte utfordringer i barnehagens dagligliv på en yrkesetisk forsvarlig måte • har kunnskap om betydningen av nærmiljø, og kan arbeide reflektert med barnehagens forhold til nærmiljøet • har kunnskap om velferdsstatens framvekst, og om oppvekstvilkår og ulike sosialiseringarenaer for barn i den moderne velferdsstaten. • kan arbeide med kjønnsperspektiver og likestilling blant barn og voksne i barnehagen • har kunnskap om barns rettigheter og hvordan barnehagen kan støtte barn med ulike forutsetninger og behov i samarbeid med foresatte og eksterne hjelpeinstanser 						
Arbeidsformer og læringsaktiviteter	Se «Arbeids-, lærings- og vurderingsformer», s. 10						
Obligatoriske arbeidskrav							
Følgende arbeidskrav må være godkjent for å oppnå eksamensrett i emnet. Se fordeling per deleksamen nedenfor.						Kode for arbeidskrav	Tema
Individuell fagtekst om religion, danning og etikk. Videreutvikles til mappebidrag i eksamensmappe 1, i RLE.						R-RL1	1
Gruppevis fagtekst om demokrati og medvirkning. Videreutvikles til mappebidrag i eksamensmappe 2, i samfunnsfag.						R-SF1	2
Individuell fagtekst om barnehagens arbeid med barn med særskilte behov.						R-PD1	2
Kultur og mangfold. Muntlig presentasjon av prosjektarbeid i gruppe.						R-TF1 (PD-RL-SF)	1
Oppfylt krav om tilstedeværelse i undervisningen.						OBLTS	-
Informasjon om eksamen							
Vurderingsordning	Vekting	Varighet/omfang	Hjelpemidler	Arbeidskrav per eksamen	Sensur	Tid	
Mappeeksamen 1 (MAP1), RLE	50 %	Ca. 2000 ord	Alle	R-RL1, R-TF1	Intern	Vår	
Mappeeksamen 2 (MAP2), samfunnsfag	50 %	Ca. 2000 ord	Alle	R-SF1, R-PD1, OBLTS	Intern	Vår	
Karakterskala for sluttvurdering i emnet	Bestått: A-E, stryk: F						
Emneansvarlig	Svein Sando						
Læremidler/pensum	Pensum gjøres tilgjengelig på www.dmmh.no før studiestart						
Vektingsreduksjoner	BDSRL2020 (20 sp), BKSRL2020 (20 sp), BMSRL1020 (20 sp), BNSRL2020 (20 sp), BPSRL2020 (20 sp)						

Emnekode	BHNHB2030
Emnenavn	Natur, helse og bevegelse Natur, helse og rørsle Nature, Health and Movement
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	20 sp
Undervisningssemester	Høst og vår (2. studieår)
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen.
Emneinnhold	<p>Kunnskapsområdet skal gjøre studenten i stand til å drive med forebyggende helsearbeid, og bidra til et godt kosthold.</p> <p>Studentene skal kunne legge til rette for allsidige naturopplevelser og utfordrende bevegelseslek i ulike miljøer.</p> <p>Kunnskapsområdet skal vektlegge verdien av å lære om og ferdes i naturen til alle årstider, Studentene skal kunne legge til rette for at barn får grunnleggende kjennskap til sammenhengene i naturen slik at de får et grunnlag for å ta vare på naturmangfoldet.</p> <p>Kunnskapsområdet bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene naturfag, fysisk fostring og pedagogikk.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskapsområdet <i>Natur, helse og bevegelse</i> består av fire overordnede tema med hver sine læringsutbyttebeskrivelser.</p> <p>1. Barns opplevelser og læring i natur og nærmiljø <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om naturen rundt oss og om hvordan personalet kan bidra til at barn opplever undring og glede ved å ferdes i og lære om naturen – kan planlegge og gjennomføre turer i nærmiljøet og naturen og legge til rette for fysisk aktivitet, lek og utforskning sammen med barn – har innsikt i sammenhengene i naturen, biologisk mangfold og bærekraftig utvikling <p>2. Barn og rom <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om hvordan barn lærer om verden og seg selv gjennom kroppslig aktivitet og kan medvirke i og inspirere til barns bevegelseslek – kan vurdere risiko i barns fysiske miljø i barnehagen og legge til rette for risikomestring – kan skape og bruke ulike rom og miljø inne og ute, med fokus på barns medvirkning – kan analysere og kritisk reflektere over barnehagens arbeid med natur, helse og bevegelse i forhold til barns ulike forutsetninger, ulike behov og kjønn <p>3. Barns utforskning av den fysiske verden, teknikk og hverdagsteknologi <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om verdensrommet og hva som påvirker vær, klima og årstidsskiftninger og kan bruke denne kunnskapen sammen med barn – kan utforske naturfenomener sammen med barn og bruke ulike former for teknikk og teknologi i lek og hverdagsliv

	4. Helse, hygiene og kosthold i barnehagen <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet. Studenten:</i> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om og kan kritisk reflektere over barns utvikling, kropp, fysisk helse og helsefremmende arbeid i barnehagen – kan ivareta måltidets pedagogiske funksjon og sørge for variert kosthold og god hygiene for alle barn i barnehagen – kan utarbeide rutiner for sikkerhet i barnehagen og utføre førstehjelp 					
Arbeidsformer og læringsaktiviteter	Se «arbeids-, lærings- og vurderingsformer», s 10					
Obligatoriske arbeidskrav						
Følgende arbeidskrav må være godkjent for å oppnå eksamensrett i emnet. Se fordeling per deleksamen nedenfor.					Kode for arbeidskrav	Tema
Gjennomført feltkurs med individuell, skriftlig oppgave. Feltkurset går over to semestre (jf. vårtur i 1. studieår), og blir nærmere beskrevet i presiseringsinstruks.					N-NA1	1
Gjennomført vinterkurs.					N-TF1 (FH-PD)	1, 2
Natur og teknikk. Individuell eller gruppevis oppgave.					N-NA2	3
Helseprosjekt.					N-TF2 (FH-NA-PD)	4
Oppfylt krav om tilstedeværelse i undervisningen.					OBLTS	-
Informasjon om eksamen						
Vurderingsordning	Vekting	Omfang/varighet	Hjelpemidler	Arbeidskrav per eksamen	Sensur	Tid
Skriftlig individuell eksamen (SEK1)	100 %	6 timer	Ingen	Alle	Intern	Vår
Karakterskala for sluttvurdering i emnet	Bestått: A-E, stryk: F					
Emneansvarlig	Ole Johan Sando					
Læremidler/pensum	Pensum gjøres tilgjengelig på www.dmm.no før studiestart					
Vektingsreduksjoner	BDNHB2030 (20 sp), BKNHB1030 (20 sp), BMNHB2030 (20 sp), BNNHB1030 (15 sp), BNNHB2030 (5 sp), BPNHB2030 (20 sp)					

Emnekode	BHSTM2040
Emnenavn	Språk, tekst og matematikk Språk, tekst og matematikk Language, Text and Mathematics
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	20 sp
Undervisningssemester	Høst og vår (2. studieår)
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen.
Emneinnhold	Innenfor dette kunnskapsområdet skal studentene tilegne seg kunnskaper og ferdigheter knyttet til emner innenfor språk, tekst og matematikk. De skal blant annet lære om barns

	<p>språklige og matematiske utvikling, om barnehagen som en arena for både lek og læring og om overgangen fra barnehage til skole.</p> <p>I kunnskapsområdet drøftes faglig-pedagogiske problemstillinger om begrepene omsorg, lek og læring, samt diskusjoner knyttet til kartlegging og vurdering av barn i barnehagen.</p> <p>I tillegg skal det arbeides med å utvikle studentens kunnskap om barns matematiske forståelse og det å kunne legge til rette for språk- og matematikkglede i barnehagen. Også temaer som barns muntlige språkutvikling, barns tilegnelse av tekst- og skriftspråklige kompetanse og overgangen fra barnehage til skole er sentrale innenfor dette kunnskapsområdet.</p> <p>Studentene skal også ha tilegnet seg ferdigheter vedrørende organisering og ledelse av både barn og voksne i leke- og lærings situasjoner i ulike miljøer.</p> <p>Kunnskapsområdet bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene pedagogikk, matematikk og norsk.</p>
<p>Forventet læringsutbytte</p>	<p>Kunnskapsområdet <i>Språk, tekst og matematikk</i> består av tre overordnede tema med hver sine læringsutbyttebeskrivelser.</p> <p>Tema 1: Barns språklige og matematiske utvikling <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har innsikt i hvordan barn utvikler en helhetlig og fleksibel matematisk forståelse – kan analysere barns muntlige språk – kan analysere barns multimodale tekster – kan synliggjøre og anvende barns muntlige og skriftlige språk i lek og annet samvær med barn – anerkjenner og legger til rette for flerspråklighet i barnehagen <p>Tema 2: Barnehagen som leke- og læringsarena <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om og kan drøfte faglig-pedagogiske problemstillinger knyttet til samtidens debatter om barnehagens rolle i utdanningssystemet – har forståelse for og kunnskap om læring og danning i barnehagen – har kunnskap om og ferdigheter knyttet til observasjon, planlegging, ledelse og vurdering av ulike leke- og læringsaktiviteter med vekt på språk, tekst og matematikk – kan skape et godt språk- og læringsmiljø innenfor norsk og matematikk for alle barn i barnehagen hvor utforskning, oppdagerglede og nysgjerrighet får en naturlig plass – har innsikt i bredden av fagfeltet barnehagematematikk – kan videreutvikle matematikkgleden som oppstår i lek, hverdagssituasjoner og tilrettelagte aktiviteter – kan skape, formidle og analysere fortellinger ved hjelp av ulike uttrykksformer – har kunnskap om og kan drøfte ulike forståelser knyttet til kartlegging og vurdering av barn i barnehagen – har kunnskap om IKT som pedagogisk verktøy i barnehagen og kan lage digitale fortellinger <p>Tema 3: Overgangen fra barnehage til skole <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om og kan reflektere over barnehagens pedagogiske arbeid med de eldste barnehagebarna i tilknytning til skolestart – har kjennskap til og kan reflektere over skolens pedagogiske arbeid på 1.trinnet

	knyttet til fagene norsk og matematikk – har kunnskap om hvordan skolen møter barn ut fra barns forutsetninger og behov – har kunnskap om skolens styringsdokumenter					
Arbeidsformer og læringsaktiviteter	Se «Arbeids-, lærings- og vurderingsformer», s. 10					
Obligatoriske arbeidskrav						
Følgende arbeidskrav må være godkjent for å oppnå eksamensrett i emnet. Se fordeling per deleksamen nedenfor.					Kode for arbeidskrav	Tema
Barnehagens bruk av kartleggingsverktøy. Gruppeoppgave med muntlig presentasjon.					S-PD1	1, 2
Matematikkens plass i barnehagen. Gruppeoppgave med posterpresentasjon.					S-MA1	1
Den matematiske samtalen. Individuelt arbeid med skriftlig rapport.					S-MA2	1
Analyse av barns språk og meg selv som samtalepartner. Individuell skriftlig oppgave.					S-NO1	1, 2
Barneprodusert tekst. Individuell oppgave med muntlig presentasjon.					S-NO2	1, 2
Digital fortelling. Gruppeoppgave med muntlig presentasjon.					S-NO3	1, 2
Invitasjon til temakveld om språk og matematikk i barnehagen. Skriftlig gruppeoppgave på sidemål.					S-NO4	2
Overgangen barnehage/skole. Tverrfaglig gruppeoppgave fra praksis i skole/SFO med skriftlig rapport.					S-TF1 (NO-MA-PD)	3
Oppfylt krav om tilstedeværelse i undervisningen.					OBLTS	-
Informasjon om eksamen						
Vurderingsordning	Vekting	Omfang/varighet	Hjelpemidler	Arbeidskrav per eksamen	Sensur	Tid
Skriftlig individuell eksamen 1 (SEK1), norskfaglig fokus	30 %	3 timer	Ingen	S-NO1, S-NO2, S-NO3, S-NO4, S-TF1	Intern	Vår
Skriftlig individuell eksamen 2 (SEK2), matematikkfaglig fokus	30 %	3 timer	Ingen	S-MA1, S-MA2, S-PD1, OBLTS	Intern	Vår
Muntlig individuell eksamen (MUN1), med utgangspunkt i tverrfaglig prosjektarbeid i 2.års praksis	40 %	20 minutter	Skriftlig dokumentasjon fra prosjekt i 2.års praksis		Intern og ekstern	Vår
Karakterskala for sluttvurdering i emnet	Bestått: A-E, stryk: F					
Emneansvarlig	Marit Semundseth					
Læremidler/pensum	Pensum gjøres tilgjengelig på www.dmmh.no før studiestart					

Supplerende opplysninger	a) Det arrangeres to skriftlige deleksamener i emnet, hver på 3 timer. Begge eksamener kan arrangeres på en og samme dag. b) Det kan gis en alternativ oppgave til muntlig eksamen hvis studenten av gyldig grunn ikke gjennomfører praksis og tverrfaglig prosjekt knyttet til dette kunnskapsområdet.
Vektingsreduksjoner	BDSTM3040 (20 sp), BKSTM2040 (20 sp), BMSTM2040 (20 sp), BNSTM2040 (20 sp), BPSTM3040 (20 sp)

PRAKSIS 2. STUDIEÅR

Emnekode	BHPRA200
Emnenavn	Praksis i barnehage, 2. studieår Praksis i barnehage, 2. studieår Practical Training in ECEC institution, 2nd Year of Study
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	35 dager veiledet praksis
Undervisningssemester	Vår
Eksamenssemester	Vår (en måned etter fullført praksis)
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen.
Forventet læringsutbytte	<p><i>Læringsutbytte etter gjennomført barnehagepraksis i 2. studieår. Studenten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • har innsikt i og kan reflektere over didaktiske forutsetninger i barnehagen og pedagogisk virksomhet bygd på disse forutsetningene: <ul style="list-style-type: none"> ○ aktuelle styringsdokument ○ voksnes forutsetninger og kompetanse ○ barnegruppas forutsetninger og kompetanse ○ det fysiske ute- og innemiljøets forutsetninger, muligheter og utfordringer ○ kulturelle forutsetninger • har ferdigheter i pedagogisk lederskap knyttet til et pedagogisk innhold, gjennom samarbeid og kommunikasjon • har innsikt i og ferdigheter i kontakt og samarbeid med barnas foreldre/foresatte • har kunnskap om og kan reflektere over barnehagens pedagogiske arbeid med de eldste barnehagebarna i tilknytning til skolestart • har innsikt i og kan artikulere sammenhengen mellom eget pedagogisk grunnsyn og pedagogisk praksis • har innsikt i og kan reflektere over sterke og svake sider hos seg selv i møte med andre
Innhold og oppgaver	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge barnehagens didaktiske forutsetninger • Lag et innlegg til et personal/foreldremøte om medvirkning og inkludering. • Planlegge, lede og vurdere et 3-ukers prosjekt knyttet til kunnskapsområdene 2. studieår. Prosjektet skal involvere personalet og barna i avdeling/base. • Studenten skal ha minimum 1 lederuke i prosjektperioden • Observer barn lek ute og selv berik leken med hensyn til lekens egenverdi for barna. Reflekter over erfaringene i etterkant. • Planlegge, gjennomføre og vurdere vinteraktiviteter for barn • Planlegge, gjennomføre og vurdere en tur med en gruppe barn med fokus på vårtegn i naturen • Muntlig formidling av en kulturbærende fortelling i barnehagen • Aktiv deltakelse i daglig samarbeid med foreldre og deltakelse i foreldresamtale • Intervjue styrer/enhetsleder om barnehagens arbeid med overgangen barnehage-

	<p>skole</p> <p>Studenten skriver praksisrapport med utgangspunkt i læringsutbyttene (se egen mal)</p>
Arbeidsformer og læringsaktiviteter	Studenten skal være aktivt deltagende i barnehagen og samarbeide med personalet i sine praksisoppgaver
Obligatoriske arbeidskrav	Det er krav om 100 % tilstedeværelse i praksis. For mer informasjon, se kapittelet «Praksisstudier» i studieplanen.
Vurdering	<p>Vurdering av studentens gjennomføring av oppgaver knyttet til læringsutbyttebeskrivelser; dette vurderes muntlig og skriftlig av praksislærer (Midtveisvurdering og sluttvurdering)</p> <p>Kriteriene for vurdering er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurderingskriterier for alle tre studieår: <ul style="list-style-type: none"> - Studentens evne til kontakt og samspill med barn - Studentens forberedelse til praksis (jfr. praksiskontrakt) - Studentens møte med utfordringer - Studentens evne til å se sammenheng mellom teori og praksis, muntlig og skriftlig - Studentens ansvar for egen læring - Studentens evne til selvurdering og utprøving av egn praksisteori - Studentens evne til utprøving av egne ideer og kreativ problemløsning - Studentens ansvarlighet i forhold til fremmøte, avtaler, arbeidsoppgaver og samarbeid • Læringsutbyttebeskrivelse 2. studieår <p>Praksisrapport (praksisrapport vurderes til godkjent/ikke godkjent). Praksisrapporten må være godkjent for at praksis i sin helhet kan vurderes til bestått. Praksisrapporten skal leveres 2 virkedager etter fullført praksis. Ved ikke godkjent praksisrapport gis det mulighet til å levere en gang til. Dersom rapporten vurderes til ikke å kunne godkjennes, får studenten 5 virkedager til å forbedre den. Om praksisrapport ikke er levert innen fastsatt innleveringsfrist, regnes dette som et forsøk. Studenter som har fått restpraksis grunnet gyldig fravær, vil få ny innleveringsfrist for praksisrapporten.</p>
Sensurordning	Karakter på gjennomført praksis settes av praksislærer, i samarbeid med barnehagens styrer og veileder fra høgskolen.
Karakterskala	Bestått/ikke bestått
Ny/utsatt vurdering	Ny/utsatt praksis gjennomføres normalt ved neste års praksisperiode.
Supplerende opplysninger	Alle praksisstudenter er forpliktet til å sette seg godt inn i praksishåndboken og Retningslinjer for praksisopplæringen ved DMMH.

Emnekode	BHPRA210
Emnenavn	Praksis med fokus på overgangen barnehage-skole Praksis med fokus på overgangen barnehage-skule Practical training focused on the transition from ECEC to primary school
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	5 dager i grunnskolens 1. trinn og i SFO
Undervisningssemester	Vår
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk
Obligatoriske arbeidskrav	Det er krav om 100 % tilstedeværelse i praksis. For mer informasjon, se kapittelet «Praksisstudier» i studieplanen.
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen.

Forventet læringsutbytte	<p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Har kunnskap om skolens styringsdokumenter – Har innsikt i barns behov og forutsetninger i overgangen fra barnehage til skole/SFO – Har kjennskap til pedagogisk arbeid i grunnskolens 1. trinn (Viser til arbeidskrav i kunnskapsområdet Språk, tekst og matematikk)
Arbeidsformer – og læringsaktiviteter	<p>Organisering og omfang</p> <p>Praksisen foregår på 1.trinn. Studentene inndeles i grupper på 4-6 studenter. Studentene skal være til stede 30 timer på praksisskolen, det er ønskelig at de tilbringer deler av tiden på SFO. I tillegg kommer 2 timer til veiledning med praksislærer</p>
Innhold og oppgaver	<ul style="list-style-type: none"> – Intervjue/samtale med barn og lærer om elevrollen og om overgangen fra barnehage til skole – Observasjon og deltakelse i pedagogisk arbeid i 1. klassetrinn og SFO
Vurdering	<p><i>Skriftlig rapport fra praksis.</i></p> <p>Hver studentgruppe skriver en rapport fra skolepraksisen. Rapporten skal, med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser, inneholde dokumentasjon, refleksjon og en kort vurdering av perioden. Observasjoner, notater, referater, etc. som vurderes som relevant for rapportens innhold, skal legges ved som dokumentasjon.</p> <p>Praksisrapporten skal leveres (elektronisk) til praksislærer og til faglærere i emnet Språk, tekst og matematikk innen 5 virkedager etter avsluttet praksis. Praksislærer sender sine kommentarer til faglærer innen 10 virkedager.</p> <p>Rapporten skal ikke inneholde navn på barn, lærer eller skole, men på praksisgruppe og studentens lærer ved Dronning Mauds Minne høgskole. Rapporten er et arbeidskrav som høgskolen endelig skal godkjenne. Ved ikke godkjent faglig innhold følges samme rutiner som for arbeidskrav.</p>
Sensurordning	Karakter på gjennomført praksis med skriftlig rapport settes av faglærere i emnet Språk, tekst, matematikk.
Karakterskala	Bestått/ikke bestått
Ny/utsatt vurdering	Ny/utsatt praksis gjennomføres normalt ved neste års praksisperiode.
Supplerende opplysninger	Alle praksisstudenter er forpliktet til å sette seg godt inn i praksishåndboken og Retningslinjer for praksisopplæringen ved DMMH.

EMNEBESKRIVELSER 3. STUDIEÅR

Emnekode	BHLSU3050
Emnenavn	Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid Leiing, samarbeid og utviklingsarbeid Leadership, Cooperation and Educational Development
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	15 sp
Undervisningssemester	Høst (fram til januar 3. studieår)
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen.
Emneinnhold	<p>Kunnskapsområdet tematiserer pedagogisk ledelse i barnehagen, personalledelse og ledelse av endrings- og utviklingsprosesser i et mangfoldig barnehagemiljø samt samarbeid med foresatte og eksterne instanser.</p> <p>Kunnskapsområdet belyser endring og utvikling som skjer organisatorisk og individuelt knyttet til pedagogisk arbeid i barnehagen. Kunnskapsbasen bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene pedagogikk og samfunnsfag.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskapsområdet <i>Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid</i> består av tre overordnede tema, med hver sine læringsutbyttebeskrivelser.</p> <p>1: Ledelse i barnehagen som samfunnsinstitusjon <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">– har kunnskap om og ferdighet i ledelse i en barnehage i endring og utvikling– har kunnskap om og kan aktivt reflektere over barnehagelærerprofesjonen i et samfunnsperspektiv– har kunnskap om offentlig styring av barnehagesektoren– har kunnskap om, kan legge til rette for, og delta i tverrfaglig og tverretatlig samarbeid <p>2: Barnehagen som lærende organisasjon i møte med nye krav og utfordringer <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">– har kunnskap om og forståelse for barnehagen som lærende organisasjon– har kunnskap om og forståelse for ulike lederfunksjoner i barnehagen– har kunnskap om og innsikt i betydningen av makt og medvirkning i demokratiske prosesser i barnehagen– har innsikt i og kan vurdere bruk av metoder og verktøy i vurderings-, dokumentasjons- og utviklingsarbeid <p>3: Ledelse og samarbeid i pedagogiske utviklingsprosesser <i>Læringsutbytte etter gjennomført studium av kunnskapsområdet.</i> Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">– har kunnskap om og forståelse for utviklings- og endringsprosesser i barnehagen– har kunnskap om strukturelle og kulturelle forhold som legger rammer for ledelse og utviklingsarbeid– har kunnskap om og kan lede didaktiske prosesser i barnehagen som læringsarena for barn– har ferdigheter i pedagogisk ledelse, og kan reflektere over sin egen evne til å veilede og lede grupper av barn og personale med ulik bakgrunn og

	forutsetninger og til å samarbeide med foreldre					
Arbeidsformer og læringsaktiviteter	Se «Arbeids-, lærings- og vurderingsformer», s. 10					
Obligatoriske arbeidskrav						
Følgende arbeidskrav må være godkjent for å oppnå eksamensrett i emnet. Se fordeling per deleksamen nedenfor.						Kode for arbeidskrav
Pedagogisk ledelse av barnehagen som lærende organisasjon. Individuelt skriftlig arbeid.						L-TF1
Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid. Gruppeprosjekt med muntlig fremføring.						L-TF2
Oppfylt krav om tilstedeværelse i undervisningen.						OBLTS
Informasjon om eksamen						
Vurderingsordning	Vekting	Varighet/omfang	Hjelpemidler	Arbeidskrav per eksamen	Sensur	Tid
Individuell skriftlig eksamen (SEK1)	100 %	6 timer	Ingen	Alle	Intern	Februar /mars
Karakterskala	Bestått: A-E, stryk: F					
Emneansvarlig	Anne Dagfrid Svendsen					
Læremidler/pensum	Pensum gjøres tilgjengelig på www.dmmh.no før studiestart					
Supplerende opplysninger	Det tas forbehold om enkelte endringer i emnet. Avklares før oppstart 3. studieår					
Vektingsreduksjoner	BDLSU3050 (15 sp), BKLSU3050 (15 sp), BMLSU3050 (15 sp), BNLSU3050 (15 sp), BPLSU3050 (15 sp)					

FORDYPNING

I følge Rammeplan for barnehagelærerutdanning skal utdanningsinstitusjonene i det siste studieåret tilby en eller flere fordypningsenheter, på 30 studiepoeng. «Fordypningen skal bygge på kunnskapsområdene, og skal videreutvikle studentens kunnskaper, ferdigheter og kompetanse innenfor et avgrenset tematisk område med relevans for arbeidet i barnehagen.» (Merknader til forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning, s. 6)

I løpet av vårsemesteret i 2. studieår kan studentene søke på en av de fordypningsenhetene som DMMH tilbyr det påfølgende studieåret. (Ved eventuell konkurranse om det antall studieplasser som finnes i den enkelte fordypningsenheten, vil karakterer og avlagte studiepoeng i studiet være utslagsgivende.) Det blir utarbeidet egne studieplaner for alle fordypninger som høyskolen tilbyr.

BACHELOROPPGAVE

Emnekode	BHBAC3900, BHBAC3920, BHBAC3930, BHBAC3950 (nest siste siffer følger kode for fordypningsemne)					
Emnenavn	Bacheloroppgave Bacheloroppgåve Bachelor Thesis					
Faglig nivå	Bachelor					
Omfang	15 sp					
Undervisningssemester	Høst og vår (3. studieår)					
Eksamenssemester	Vår 3. studieår					
Undervisningsspråk	Norsk					
Forkunnskapskrav	Se opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen					
Emneinnhold	<p>Bacheloroppgaven skal være profesjonsorientert og bygge på kunnskap knyttet til fordypningsenheten og pedagogikkfaget.</p> <p>Oppgaven er et selvstendig arbeid der studenten selv velger tema, problemstilling og metode. Problemstilling og metode må godkjennes av veiledere.</p> <p>I emnet inngår en innføring i vitenskapelig arbeid, forskningsmetodikk og skriving av fagtekst.</p> <p>Oppgaven skal presenteres for medstudenter og veiledere i rimelig tid før innlevering for å gi studentene erfaring både med formidling og å vurdere betydningen av respons.</p>					
Læringsutbytte	<p>Etter gjennomført bacheloroppgave har studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • grunnleggende kunnskap om allmennvitenskapelige normer, vitenskapsteori, forskningsmetoder og forskningsetikk • evne til å avgrense et pedagogisk og/eller fagdidaktisk problemfelt, formulere forskningsspørsmål og/eller en problemstilling og disponere eget arbeid • utvidet kunnskap om og innsikt i bacheloroppgavens tema og problemfelt • ferdigheter i å presentere eget forskningsarbeid, muntlig og skriftlig 					
Arbeidsformer og læringsaktiviteter	Storforelesninger i kombinasjon med klasseundervisning, gruppearbeid og individuelt arbeid med veiledning, individuelt arbeid med datainnsamling					
Obligatoriske arbeidskrav						
Følgende arbeidskrav må være godkjent for å oppnå eksamensrett i emnet. Se fordeling per deleksamen nedenfor.						Kode for arbeidskrav
Obligatorisk veiledning, knyttet til problemstilling og valg av metode						BA-V
Muntlig, individuell presentasjon av arbeidet med bacheloroppgaven for medstudenter og lærere						BA-P
Oppfylt krav om obligatorisk tilstedeværelse i undervisningen						OBLTS
Informasjon om eksamen						
Vurderingsordning	Vekting	Varighet/omfang	Hjelpemidler	Arbeidskrav per eksamen	Sensur	Tid
Individuell skriftlig bacheloroppgave (OPG1)	100 %		Alle	Alle	Ekstern og intern sensur. Intern sensor er veileder fra fordypningsemnet.	Vår

Karakterskala	Bestått: A-E, stryk: F
Emneansvarlig	Marit Holm Hopperstad
Læremidler/pensum	Fellespensum for undervisningsdelen, forøvrig selvvalgt og fordypningsspesifikt pensum som avklares med veiledere
Supplerende opplysninger	Ekstern sensor skal ha fagkompetanse i pedagogikk.

PRAKSIS 3. STUDIEÅR

Emnekode	BHPRA300
Emnenavn	Praksis i barnehage 3. studieår Praksis i barnehage 3. studieår Practical Training in ECEC institution 3rd Year of Study
Faglig nivå	Bachelor
Omfang	25 dager veiledet praksis
Undervisningssemester	Høst
Eksamenssemester	Høst (en måned etter fullført praksis)
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk
Forkunnskapskrav	Jf. opptakskrav og regler for studieprogresjon i studieplanen for barnehagelærerutdanningen.
Forventet læringsutbytte	Læringsutbytte etter gjennomført barnehagepraksis i 3. studieår. Studenten <ul style="list-style-type: none"> – har kunnskap om ulike lederfunksjoner i barnehagen – har kunnskap om og kan lede didaktiske prosesser i barnehagen – har kunnskap om og ferdigheter i pedagogisk ledelse: <ul style="list-style-type: none"> o kan reflektere over sin egen evne til å veilede og lede grupper av barn og personale o kan samarbeide med foreldre/foresatte – kan planlegge, gjennomføre og vurdere endrings-/utviklingsarbeid i barnehagen – har innsikt i og kan ta i bruk egnede metoder og verktøy i vurderings-, utviklings-, og dokumentasjonsarbeid – har kunnskap om barnehagelærerprofesjonen i et samfunnsperspektiv og evne til å reflektere over egen yrkesidentitet
Innhold og oppgaver	<ul style="list-style-type: none"> – Tre uker lederansvar som inkluderer et endrings-/utviklingsarbeid med fokus på innholdet fra fordypningsenheten. Samarbeid med medarbeidere og barnegruppe inngår i lederansvaret. – Gjennomføring av en planlagt veiledningssekvens med en medarbeider – Lederansvar for minst ett personal-, avdelings- eller foreldremøte som avholdes i praksisperioden – Beskrivelse av ulike lederfunksjoner og oppgaver (se vedlegg) – Samspillsobservasjon av ett barn på en annen avdeling – Observasjon av ett barns lek, aktivitet, samspill, språk, motorikk osv., som grunnlag for å gjøre seg kjent med barnets ressurser og muligheter og å skriftliggjøre dette på en helhetlig måte – Aktiv deltakelse og lederansvar i møter med foreldre/foresatte – Deltakelse/gjennomføring av en foreldresamtale – Muntlig og skriftlig refleksjon over egen atferd og handlinger med utgangspunkt i eget grunnsyn – Muntlig og skriftlig refleksjon over historiske, kulturelle og politiske sider av

	<p>barnehagen som samfunnsinstitusjon</p> <ul style="list-style-type: none"> – Samtale med styrer om ulike lederfunksjoner i barnehagen <p>Studenten skriver praksisrapport med utgangspunkt i læringsutbyttene (se egen mal)</p>
Arbeidsformer – og læringsaktiviteter	Studenten skal være aktivt deltagende i barnehagen og samarbeide med personalet i sine praksisoppgaver
Obligatoriske arbeidskrav	Det er krav om 100 % tilstedeværelse i praksis. For mer informasjon, se kapittelet «Praksisstudier» i studieplanen.
Vurdering	<p>Vurdering av studentens gjennomføring av oppgaver knyttet til læringsutbyttebeskrivelser; dette vurderes muntlig og skriftlig av praksislærer (Midtveisvurdering og sluttvurdering)</p> <p>Kriteriene for vurdering er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurderingskriterier for alle tre studieår: <ul style="list-style-type: none"> - Studentens evne til kontakt og samspill med barn - Studentens forberedelse til praksis (jfr. praksiskontrakt) - Studentens møte med utfordringer - Studentens evne til å se sammenheng mellom teori og praksis, muntlig og skriftlig - Studentens ansvar for egen læring - Studentens evne til selvurdering - Studentens evne til utprøving av egne ideer og kreativ problemløsning - Studentens ansvarlighet i forhold til fremmøte, avtaler, arbeidsoppgaver og samarbeid • Læringsutbyttebeskrivelse 3. studieår <p>Praksisrapport (praksisrapport vurderes til godkjent/ikke godkjent). Praksisrapporten må være godkjent for at praksis i sin helhet kan vurderes til bestått. Praksisrapporten skal leveres 2 virkedager etter fullført praksis. Ved ikke godkjent praksisrapport gis det mulighet til å levere en gang til. Dersom rapporten vurderes til ikke å kunne godkjennes, får studenten 5 virkedager til å forbedre den. Om praksisrapport ikke er levert innen fastsatt innleveringsfrist, regnes dette som et forsøk. Studenter som har fått restpraksis grunnet gyldig fravær, vil få ny innleveringsfrist for praksisrapporten</p>
Sensurordning	Karakter på gjennomført praksis settes av praksislærer, i samarbeid med barnehagens styrer og veileder fra høgskolen.
Karakterskala	Bestått/ikke bestått
Ny/utsatt vurdering	Ny/utsatt praksis gjennomføres normalt ved neste års praksisperiode.
Supplerende opplysninger	Alle praksisstudenter er forpliktet til å sette seg godt inn i praksishåndboken og Retningslinjer for praksisopplæringen ved DMMH.